

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 409
Din data de 05.07.2017

Dosar nr.: 597/2016

Petiția nr.: 5451/15.09.2016

Petent: ActiveWatch

Reclamat: ...

Obiect: afirmații cu caracter ofensator la adresa minorității maghiare din România, făcute în cadrul emisiunii „Lumea lui Banciu” , difuzată de postul B1TV în data de 02 decembrie 2015, ora 23.00.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. ActiveWatch, ..

I.2. Numele și reședința părții reclamate

I.2.1. ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră că afirmațiile din cadrul emisiunii lui R.B. au adus atingere demnității și a fost creată o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare îndreptată împotriva minorității maghiare din România

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 5451/02.10.2016 și nr. 5826/03.10.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 18.10.2016. La termen, partea reclamată a fost prezentă

3.3. Prin intermediul adresei înregistrate sub nr. 6329/25.10.2016 i s-a solicitat Asociației ActiveWatch să depună la dosarul cauzei statutul sau actul juridic în care este stipulat că are calitatea de a reprezenta interesele minorității maghiare. Asociația ActiveWatch nu a răspuns solicitării și a depus la dosarul cauzei documentul solicitat.

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 5451/15.09.2016, petenta formulează sesizare cu privire la emisiunea Lumea lui Banciu, difuzată pe postul de televiziune B1 TV, în data de 02 decembrie 2015, ora 23.00.

4.1.1.1. În cadrul emisiunii realizatorul R.B. a luat în discuție știrile cu privire la tentativa de atentat terorist din Târgu Secuiesc.

4.1.1.2. În cadrul emisiunii, realizatorul a făcut o serie de afirmații cu privire la minoritatea maghiară în ansamblu. În acest sens, sunt redată cele mai importante afirmații din cadrul emisiunii:

Minutul 5:04 „*Ei, doamnă, sigur că maghiarii nu sunt foarte frumoși la chip, i-am văzut și eu, arată groaznic. Arată ca „cioveșii” ăia maghiari ai noștri din tinerețe, un pic de bărbiță mijită așa..Sunt oribili ungerii în general ca bărbați. Sigur, nu aducem vorba despre femeile lor acum, că discuția este alta.*”

Minutul 17:23 „*Maghiarul este într-adevăr răzbunător din fașă, că-i cunosc, îi știu. Ei de când se nasc au în genă răzbunarea. Sunt croiți așa, toți sunt crescuți la fel. Nu există unger în lumea asta care să nu deteste sau care să nu conteste tratatul de la Trianon. Deși ei nu cunosc în amănunt pentru că nu sunt niște tipi extrem de citiți sau de culți sau de...nu cunosc decât o istorie de-a lor așa cum o văd ei. Nu cunosc în detalii ce s-a întâmplat acolo, nu știu astea cu tratatele. Dar, evident, știu consecința lor, știu titlurile, la asta se pricep. Toți au fost crescuți așa. Indiferent ce fel de oameni sunt, că sunt băcani, că sunt tinichigii, că sunt profesori universitari, că sunt piloți de aeronave sau cosmonauți sau mâncători de crocodili, toți cetățenii maghiari din lume contestă decizia de la Trianon. Nu există nici un unger pe suprafața pământului care să fie de acord cu această decizie. Asta o au în genă. De cum se nasc, ei sunt croiți, da și li se spun lucrurile astea. Se amplifică acest fenomen. Toți, absolut toți sunt la fel. Deci, la maghiari, chestiunea cu generalizarea este o uriașă greșeală. Ei sunt toți la fel. Orice altă națiune mai lasă de la ea. Cum zic francezii, mai pune un pic de apă în vin. Niciodată maghiarul. Nu există unger sau ungeroaică, deci cetățean maghiar pe această planetă care să considere că la Trianon s-a făcut dreptate. Nu există. Bă, orice altă națiune din lume are măcar un individ (...) mai există unii care nu văd lucrurile chiar așa. Ei sunt într-adevăr ca o turmă de oi...Din acest punct de vedere – atenție – toți cetățenii unguri din lume sunt dușmanii României. Fără discuție. Nu veniți mie să-mi spuneți că nu-i așa. Toți cetățenii contestă acest tratat prin care Ungaria a pierdut Transilvania.*”

Minutul 22:27 „*Deci, în ei, tresaltă mândria aia de a fi maghiar. S-au simțit aproape răzbunați numai pentru această tentativă. Sigur, mulți maghiari nu au formulat niciodată în public așa ceva, dar cu toții o gândeau. Să știți că nu există bucurie mai mare pentru un etnic maghiar, și pentru un maghiar din Australia, din Mexic, din Ciudad de Mexico, din Santiago de Chile, de unde vreți...de la Beijing...nu există bucurie mai mare pentru un maghiar decât să audă că au fost omorâți niște români în Transilvania de un unger. Nu există bucurie (mai mare, nota noastră), chiar dacă ei nu o formulează. În sinea lor ei așa și-ar dori să evolueze lucrurile în fiecare zi. Da?”*

Minutul 23:30 „*Ei îi detestă pe francezi, evident, fiind o națiune latină. Ungurii detestă tot ce-i latin. Urându-ne pe noi, urăsc toate țările latine. Acesta e laitmotivul lor. Ei sunt alături numai de țările anglo saxone, de țările slave, mai puțin, în fine...Ei sunt cu nemții, cu ăștia...cu englezii..niciodată cu latinii, îi detestă visceral pe toți. Da_ Deci orice unger detestă*

un francez, asta este evident. Când au auzit că au sărit ăia în aer, sala de concerte și că i-a omorât, au zis...Nu, neapărat că au aplaudat, dar nici nu le-a părut rău, să știți. Ei, ca națiune, nu, nu condamnă așa ceva...”

4.1.1.3. Afirmațiile citate mai sus reprezintă propagandă național-șovină și instigare la ură națională.

4.1.1.4. Consideră că a fost adusă atingere demnității și a fost creată o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare îndreptată împotriva minorității maghiare din România

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 6178/18.10.2016, aprtea reclamată arată următoarele:

- afirmațiile au avut ca punct de plecare reținerea de către autoritățile române a numitului .. fiind acuzat că ar fi intenționat să confecționeze un dispozitiv exploziv improvizat, pe care ar fi intenționat să îl detoneze în public, în data de 1 decembrie 2015, la manifestările ocazionate de Ziua Națională a României și organizate la Târgu Secuiesc (atentatul terorist);

- ca o sinteză a întregii situații a fost subliniat caracterul de pamflet al emisiunii, fiind vorba despre un program de divertisment cu accente de ironie, iar nu de știri pentru a transmite informația neinterpretată. Este de esența satirei ca situațiile apreciate a fi nefirești sau negative să fie criticate prin ridicularizarea lor. ;

- au fost făcute afirmații cu privire la populația care s-a strâns la Târgu secuiesc, respectiv localnicii care scandau pentru eliberarea lui ..., arestat preventiv la acea dată;

- indignarea reclamatului a plecat de la faptul că populația îl considera pe ... un erou și, în acest sens, afirmațiile ironice nu au întârziat să apară;

- dacă situația ar fi stat invers („teroristul era un român) ar fi procedat exact în aceeași amniera;

- nu a invocat o dezumanizare a populației maghiare, iar faptul că era afectat de incident l-a făcut să invoce argumentele într-o manieră ami dură;

- menționează că aceste scandări s-au petrecut într-un context internațional de incidența crescută a terorismului,

- invocă excepția de tardivitate

- menționează că a mai fost sancționat în același context (Hotărârea 348/04.05.2016, dosar 711/2015);

- afirmațiile nu constituie o instigare la ură și nu vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare , ostilă îndreptată împotriva cetățenilor de etnie maghiară;

- afirmațiile au fost făcute în contextul în care dezbătea o temă de interes general (reținerea lui ..l., acuzat că ar fi intenționat să confecționeze un dispozitiv exploziv improvizat, pe care să îl detoneze în public). Situația de fapt a fost descrisă și pe pagina DIICOT;

- afirmațiile au reprezentat simple comentarii pe această temă, în acord cu formatul emisiunii în cauză și cu specificul ei, respectiv caracterul satiric, de pamflet;

- emisiunea este difuzată după ora 23.00 și are un vădit acracter ironic și de divertisment (este esența satirei ca situațiile apreciate a fi nefirești sau negative să fie criticate prin ridicularizarea lor);

- faptul că o parte a cetățenilor de etnie maghiară au manifestări extremiste față de cetățenii români este o realitate; compară situația dezbătută cu situația altor țări europene, în care se întâmplă acțiuni asemănătoare,

- exemplifică alte declarații dezbătute în presă, provenind de la diferiți lideri ai partidelor politice ale minorităților etnice, din care se desprinde cu ușurință tocmai atitudinea extremistă despre care se făcea vorbire în discursul acestuia. Dezbaterile publice realizate atât de mass-media, cât și de partidele politice nu reprezintă altceva mai mult decât statul de drept, realizarea expresiei unei societăți democratice;

- nu a avut ca scop propaganda național șovină sau crearea unei atmosfere degradante față de minoritatea maghiară, ci a abordat un subiect de interes general, iar în domeniul discursului de interes public libertatea de exprimare primește o interpretare largă, cu scopul de a nu încuraja presa să evite discutarea unor astfel de teme;

- face referire la soluțiile adoptate de CEDO în cazurile în care statele membre au adus atingere libertății de exprimare, cu atât mai mult cu cât vătămarea privea un jurnalist, situație în care însăși limitele acestei libertăți se analizează mai degajat, în virtutea rolului avut de presă în societate

4.2.1.1. În cadrul ședinței de audieri din data de 18.10.2016, partea reclamată a invocat lipsa calității procesuale active a Asociației ActiveWatch. Solicită statutul asociației, pentru a se arăta dacă discriminarea se manifestă în domeniul de activitate a asociației

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unor declarații cu caracter discriminatoriu în cadrul emisiunii „Lumea lui Banciu” din data de 02.12.2015 difuzată la postul B1TV.

5.2. În drept, înainte de a analiza fondul cauzei, Colegiul director se va pronunța cu privire la excepția tardivității introducerii sesizării și excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocate în prezenta cauză de partea reclamată.

5.3. Examinând conținutul petiției, documentele depuse la dosar, precum și legislația în vigoare, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra **excepțiilor de procedură**, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.” și ale **art. 64**, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent...(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

5.4. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active a Asociației ActiveWatch, Colegiul director urmează a se pronunța.

5.4.1. Potrivit art. 5 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor *“petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa”*.

5.4.2. Totodată, art. 7 alin. 1 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor prevede că *“persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. 1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”*.

5.4.3. Se reține că în cadrul ședinței de audieri din data de 18.10.2016, partea reclamată a invocat lipsa calității procesuale active a Asociației ActiveWatch.

5.4.4. Colegiul director a analizat Statutul Asociației ActiveWatch și a constatat că, în conformitate cu art. 5 alin.1 din Statut „*Scopul Asociației îl constituie promovarea libertății și calității în comunicarea publică pentru apărarea drepturilor omului și a integrității publice. (...)*”.

5.4.5. În acest sens, Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale active a Asociației ActiveWatch, invocată de partea reclamată în prezenta cauză.

5.5. În ceea ce privește excepția tardivității introducerii sesizării, Colegiul director urmează a se pronunța.

5.5.1. În raport cu observațiile de fapt în cuprinsul sesizării, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”.

5.5.2 Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațiune tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu.

5.5.3 Or, față de aspectele reținute mai sus în raport cu introducerea petiției înregistrate la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu nr. **5451 din data de 15.09.2016**, Colegiul director constata că petiția, sub aspectul prezentării afirmațiilor cu privire la minoritatea maghiară nu este tardivă. Acest aspect rezultă din însăși raportarea petentei la momentul descrierii faptei din data de **02.12.2015**, faptă petrecută cu ocazia emisiunii „Lumea lui Banciu” difuzată de postul de televiziune B1TV

5.5.4. Având în vedere motivele expuse și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul director urmează a respinge excepția de tardivitate a introducerii petiției în raport cu faptele care fac obiectul plângerii, excepție invocată de partea reclamată în prezenta cauză.

5.6. Pe fond, în soluționarea prezentei sesizări, apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

5.7. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

5.8. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

5.9. Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

5.10. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de etnia acestora.

5.10.1. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup etnic constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic,
- ori, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic– astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

5.11. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) **pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.**

Necesitatea ingerinței

5.12. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

5.13. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.14. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, *Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.*)

5.15. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un

contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

5.16. În scopul de a determina dacă respectivele declarații, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură națională, Colegiul director va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, unde au fost făcute aceste afirmații.**

Obiectivul urmărit

5.17. Obiectivul urmărit este important: a dori acesta să disemineze opinii legate de etnia sau naționalitate ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (vezi Jersild c. Danemarca). În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

5.18. Colegiul director apreciază că, în speță, afirmațiile părții reclamate nu au avut rolul de a informa publicul.

Contextul în care a avut loc

5.19. Afirmațiile au fost făcute de către partea reclamată la data de 02.12.2015 în contextul reținerii lui Beke Istvan Attila, fiind acuzat că ar fi intenționat să confecționeze un dispozitiv exploziv improvizat, pe care să-l detoneze în public, la manifestările de Ziua Națională a României, organizate la Târgu Secuiesc, pe parcursul desfășurării manifestației prilejuite de sărbătorirea zilei de 1 Decembrie.

Conținutul afirmațiilor

5.20. Minutul 5:04 „*Ei, doamnă, sigur că maghiarii nu sunt foarte frumoși la chip, i-am văzut și eu, arată groaznic. Arată ca „cloveșii” ăia maghiari ai noștri din tinerețe, un pic de bărbiță mijită așa..Sunt oribili ungerii în general ca bărbați. Sigur, nu aducem vorba despre femeile lor acum, că discuția este alta.*”

Minutul 17:23 „*Maghiarul este într-adevăr răzbunător din fașă, că-i cunosc, îi știu. Ei de când se nasc au în genă răzbunarea. Sunt croiți așa, toți sunt crescuți la fel. Nu există unger în lumea asta care să nu deteste sau care să nu conteste tratatul de la Trianon. Deși ei nu cunosc în amănunt pentru că nu sunt niște tipi extrem de citiți sau de culți sau de...nu cunosc decât o istorie de-a lor așa cum o văd ei. Nu cunosc în detalii ce s-a întâmplat acolo, nu știu astea cu tratatele. Dar, evident, știu consecința lor, știu titlurile, la asta se pricep. Toți au fost crescuți așa. Indiferent ce fel de oameni sunt, că sunt băcani, că sunt tinichigii, că sunt profesori universitari, că sunt piloți de aeronave sau cosmonauți sau mâncători de crocodili, toți cetățenii maghiari din lume contestă decizia de la Trianon. Nu există nici un unger pe suprafața pământului care să fie de acord cu această decizie. Asta o au în genă. De cum se nasc, ei sunt croiți, da și li se spun lucrurile astea. Se amplifică acest fenomen. Toți, absolut toți sunt la fel. Deci, la maghiari, chestiunea cu generalizarea este o uriașă greșală. Ei sunt toți la fel. Orice altă națiune mai lasă de la ea. Cum zic francezii, mai pune un pic de apă în vin. Niciodată maghiarul. Nu există unger sau ungueroaică, deci cetățean maghiar pe această planetă care să considere că la Trianon s-a făcut dreptate. Nu există. Bă, orice altă națiune din lume are măcar un individ (...) mai există unii care nu văd lucrurile chiar așa. Ei sunt într-adevăr ca o turmă de oi...Din acest punct de vedere – atenție – toți cetățenii ungeri din lume*”

sunt dușmanii României. Fără discuție. Nu veniți mie să-mi spuneți că nu-i așa. Toți cetățenii contestă acest tratat prin care Ungaria a pierdut Transilvania.”

Minutul 22:27 „Deci, în ei, tresaltă mândria aia de a fi maghiar. S-au simțit aproape răzbunați numai pentru această tentativă. Sigur, mulți maghiari nu au formulat niciodată în public așa ceva, dar cu toții o gândeau. Să știți că nu există bucurie mai mare pentru un etnic maghiar, și pentru un maghiar din Australia, din Mexic, din Ciudad de Mexico, din Santiago de Chile, de unde vreți...de la Beijing...nu există bucurie mai mare pentru un maghiar decât să audă că au fost omorâți niște români în Transilvania de un ungar. Nu există bucurie (mai mare, nota noastră), chiar dacă ei nu o formulează. În sinea lor ei așa și-ar dori să evolueze lucrurile în fiecare zi. Da?”

Minutul 23:30 „Ei îi detestă pe francezi, evident, fiind o națiune latină. Ungurii detestă tot ce-i latin. Urându-ne pe noi, urăsc toate țările latine. Acesta e laitmotivul lor. Ei sunt alături numai de țările anglo saxone, de țările slave, mai puțin, în fine...Ei sunt cu nemții, cu ăștia...cu englezii...niciodată cu latinii, îi detestă visceral pe toți. Da_ Deci orice ungar detestă un francez, asta este evident. Când au auzit că au sărit ăia în aer, sala de concerte și că i-a omorât, au zis...Nu, neapărat că au aplaudat, dar nici nu le-a părut rău, să știți. Ei, ca națiune, nu, nu condamnă așa ceva...”

Unde au fost făcute afirmațiile respective

5.21. Petenta sesizează faptul că afirmațiile părții reclamate au avut loc în spațiul public, în cadrul emisiunii „Lumea lui Banciu” la postul de televiziune B1TV

5.22. Având în vedere faptul că afirmațiile respective au avut loc în cadrul unei emisiuni de televiziune, acestea au avut un caracter public.

5.23. Impactul public al respectivelor declarații este unul semnificativ

Concluzii

5.24. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

5.25. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, Lingens c. Austriei.).

5.26. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “**libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează**

sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

5.27. În acest sens, “Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. **Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public.** (CEDO, 26 noiembrie 2001, cauza Observer și Guardian c. Regatul Unit, cauza Bladet Tromso și Stensaas c. Norvegia, cauza Von Hannover c. Germaniei).

5.28. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

5.29. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată generalizând, culpabilizând colectiv pentru faptele săvârșite de câteva persoane.

5.30. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general, cât și de jurnaliști, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

5.31. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori, pe baza jurisprudenței sale bine stabilite, că presa joacă un rol esențial într-o societate democratică, dar ea nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.32. Garanția oferită jurnaliștilor de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum a subliniat Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin jurisprudența sa (a se vedea cauza Stângu și Scutelnicu împotriva României, par. 49 și 51), este subordonată condiției ca cei în cauză să acționeze cu bună credință, în sensul de a furniza informații exacte și demne de credit, cu respectarea deontologiei jurnalistice.

5.33. Exprimările folosite creează o atmosferă ostilă, fiind încălcat dreptul la demnitate.

5.34. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.*

5.35. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagardării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

5.36. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

5.37. Colegiul director reține faptul că afirmațiile părții reclamate au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare.

5.38. Raportat la fapta de discriminare constatată și în temeiul art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, Colegiul director dispune sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 5.000 lei a părții reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul naționalității, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (unanimitate de voturi),

2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei, pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și al art. 15 ale O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, (8 voturi pentru, 1 vot împotriva);

3. O copie a hotărârii se va comunica părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Partea reclamată, R B, va achita amenda la Consiliul Local al Sectorului 3 București – Direcția Generală Impozite și Taxe Locale, cu sediul în București, str. Sfânta Vineri, nr. 32, Sector 3. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: A.C.F./B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.